

Бани одам аъзoi яқдигаранд!

Овози Тоҷик

Рўзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешини рўзнома: «Овози тоҷикӣ камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РЎЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИСИ ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

24 декабри соли 2003. Чоршанбе № 98 (12941)
Дар фуруш нархи озод. Рўзнома соати 19.30 имзо гардида.

Ба аъзoi Фарҳангистони улум ва ҳамаи ходимони илмӣ

Дўстони гиромӣ!
Қабл аз ҳама, барои ман, шумо фидоиёни илму фанни Ўзбекистонро, ки ба хотири ояндаи мамлакат фидокорӣ зоҳир менамояд, бо саниаи муҳим—60-умин солгарди Фарҳангистони улум муборак намудан бахту шарафи бузург аст.
Фикр мекунам, шумо ҳуб медонед, дар тӯли умр ман бо ин даргоҳи муътабар, ки потенциали илмии Ўзбекистонро дар худ таҷассум намуфтааст ва дар парвариши истеъдодҳои бузург саҳми будааст, бисёр сару қор доштам. Бо олимони бузург дар ин даргоҳ бевосита ҳамкорӣ кардаам, фаъолиятонро ба мушоҳида гирифтаам, онҳо муаллифони кашфиётиҳои бузурганд, дар таърихи Ватан нақши носутурдаи доранд.
Ифтихорамандам, ки ҳамаи аъзoi Фарҳангистон, поягузори ва идомадихандагони мактаби илмӣ, аксарияти роҳбарон ва ходимони муассисаҳои илмиро аз наздик мешиносам, бо онҳо ҳамкорӣ будаам.
Дар ин рӯзи фараҳбахш ба собиқадорони Фарҳангистон умри дароз, ба фаъолини он омад ва барои олимони ҷавонаш фатҳи қуллаҳои илмиро таманно дорам.
Ба ҳамаи шумо, ки ному шўҳрати Фарҳангистонро дар поёни бандани ниғоҳ мебаред, аз номҳои аҳли ҷамъият ташаккури самимӣ изҳор менамоям.
Иборатпазир аст, ки шумо ба ин санаи таърихӣ—ҷашни 60-солагии Фарҳангистони улум, аз фарози Фарҳангистони Маъмур, ки замоне дар сарзамини фаъолият дошт ва марказҳои машури илми Самарқанду Бухорою Фарғона назар мекунед. Он маҳсули тафаккури миллии мост.
Табиист, ки таърихро чунин идрок намудан ва ифтихор доштан аз он ба онҳое мезадад, ки мисли шумо ин обу хоҳро самимона дўст медоранд, аз тахти дил барояш хидмат мекунанд ва шўҳраташро афзун мегардонанд.
Агар гўем, ки ба амик омўхтани таърихи бою қадимӣ, ташаккул додани ғояи миллий, муҳимаш, ҳифзи мероси бебаҳо ва омўзондани он ба насли наврас онҳое қодиранд, ки ба тақдирӣ Ўзбекистон берақд нестанд, аз ояндаи он меандешанд, савҳ нахоҳам кард.
Мўхтаман аҳли илму фан!
Шумо ҳуб медонед, ки Фарҳангистони улум бисёр воқеаҳои хуш нохушо аз сар гузаронидаст. Замоне буд, ки дар назди марказҳои эътибори надишт.
Бо вучуди мушкилиҳои соҳибистеъдодҳои зуҳур мекарданд, дар кашфи сарватҳои зеризаминӣ ва рўззаминӣ, ки барои фардои Ўзбекистон хизмат мекарданд, ин даргоҳи илм саҳми буд.

Аҳамияти қиёснопазир доштани кашфиёти тадқиқотҳои бузург, дастуру тавсияҳои илмӣ ва технологияҳои навро ҳеҷ кас инкор қарда наметавонад.
Ин ҳақиқатро кашфиётиҳои бузурге, ки дар соҳаҳои геология, ҳусусан, нафту газ, дарёфти қони металҳои рангаву арзишдор, математика, физикаи қисмҳои саҳт ва ядрои астрономия, микробиология, кимияи органикӣ ва ғайриорганикӣ, зилзилашиносӣ (сейсмология), таърихи меъморӣ, фалсафа ва шарқшиносӣ сурат гирифтаанд, тасбит менамоянд.
Ед қардани онҳое, ки ба рӯшду равнақи Фарҳангистон саҳми гузоштаанд, номҳояшон дар саҳифаҳои таъриҳамон бо ҳарфҳои заррин навишта шудааст ва сипосгузор будан аз шумо—идомадихандагони қони онҳо, барои ҳамаамон ҳам қарз ва ҳам фарз аст.
Албатта, ҳамаамон ҳуб медонем, ба онҳое, ки қони илмӣ мебаранд, дар майдонҳои таъриҳавӣ бо паҳлуи машғуланд, потенциали мавҷудаи Фарҳангистони улумро рӯи об мебароранд, давлат ҳанўз ба таври боду шояд қумак расонда наметавонад.
Аз фурсат истифода бурда ҳаминро гуфтаним, ки бо назардошти рӯшди иқтисодиёт, яъне даст додани имконияти давлат дар назди фидоиёни соҳа, албатта, қарзашро меканд.
Идораку созмонҳои давлатӣ ва аҳли ҷамъият вазирадоранд, ки дар ба охири расондани қорҳои нотаом, ҳамқорӣ бо марказҳои илми давлатҳои мутараққӣ ва ҳамқорӣ бо илми муосир, ба шумо қумак расонанд.
Шуморо бо ин санаи муборак бори дигар табрик намуда, боварӣ изҳор менамоям, ки Фарҳангистони улум ва ҳамаи олимдон дар пиёда шудани мақсадҳои неку наҷибамон саҳми муносиб мегузоранд.
Ба ҳамаамон сирҳатӣ ва комёбиҳои нав ба нави илмиву эҷодӣ таманно дорам.

Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон.
Био ба Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон ба муносибати 60-умин солгарди Фарҳангистони улум як гуруҳи ходимони илму фарҳанги мамлакат унвонҳои ифтихорӣ гирифтанд ва ба мукофотҳои гуногун сазовор доништа шуданд.
Унвону мукофотҳои муборак, ҳамватанони азиз!

КАРШИ. (Мухбири ЎзА А.Мухаммадиев хабар медиҳад). Қормандони лоиҳаи «Инқишофи имкониятҳои шўғл дар Ўзбекистон», ки дар чаҳорҷўбаи барномаи Иттиҳоди Аврупо ТАСИС ба амал бароварда мешавад, оид ба омўзиш дар соҳаи бозори меҳнат ва маркетинг ба таҳқиқ пардохтанд.

Лоиҳаҳо ва татбиқи онҳо

Мақсади лоиҳа аз он иборат аст, ки яқоя бо бираҷаҳои меҳнат, Палатаи молитехсолқунандагон ва тадбирқорон, Маркази инқишофи навигарии бозор, иттиҳодияи занони тадбирқор «Зани тадбирқор», ҳамҷунин хоҷагҳои деҳқонӣ ва фермерӣ қойҳои нави қор ба вучуд оваранд, тадбирқориро раванқ диҳанд, омўзгоронро барои гузаронидани машғулотиҳои фаннӣ тайёр қунанд. Алҳол дар ноҳияҳои Чироққӣ, Қамашӣ, Гузор ва Деҳқонобод машғулотиҳои фаннӣ оид ба омўзиши бозори меҳнат ва маркетинг гузаронида мешавад.
Дар тренинги наватбӣ, ки дар раёсати давлатии молу мулки вилоят ба амал омад, экспертҳо, муҳаққиқон ва тадбирқорон, ки дар ин ноҳияҳо ба ин қор сарварӣ мекунанд, иштирок намунонд. Дар он аз ҳусуси ба фаъолияти тадбирқорӣ қалб намудани бекорон, гузаронидани озмунҳои қорон ба қабҳаи мазкур дарёфтани грантҳои суҳан рафт.

Фасли зимистон даромада бошад ҳам, дар заминҳои кишкунанда қор бисёр. Яъне қори хар фасли солро дар сари вақт иҷро нақунем, аз кишкзор ҳосили қашмдоштро мунтазир шудан ҳаёли қом аст. Ин нуктаро, хушбахтона, хар деҳқон ҳубе ҳубе дарқ мекунанд ва аз ин рў, таъриҳи солҳои сол андўхташро дар хар фасли сол дар амал татбиқ мекунанд. Аксарӣ қорҳо тавассути техника амали мегардад.
Дар сурат: операторони иттиҳоди ширкатҳои «Кун қишло» ва ноҳияи Қизилқирқ Илҳон Исмомилев, Ҳажим Қороев, Аҳмад Шойқуллов ва қорманди паркӣ техникаи кишкороварӣ Хушвақт Менглиев.

Суратгир: Исқандар Хўҷаев (ЎзА).

Қони нав ба қор гаромаг

КАШҚАДАРЁ. (Мухбири ЎзА А.Мухаммадиев хабар медиҳад). Қони нави қазӣ «Қаротепаи нав», ки ба қорхонаи муҷовирӣ «Шўртаннефтегаз» шомил мебошад, ба истифода супурда шуд.

Бинобар ба истифода супурда шудани ҳатти аввалини қазӣ қони нав ҳаҷми истихорҷи газ дар як шабонарўз ба 800 ҳазор метри муқабб расид.
Дар маросими ба истифода супурда шудани қони нав ҳокими вилояти Қашқадарё Н.Зайниев иштирок намуд.

Қарори Девоии Вазириои Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар қорон аз шанбеи 27 декабри соли 2003 ба қумбаи 2 январи соли 2004 гузарондани рўзи истироҳат

Ба муносибати қашни Қони нав ва бо мақсади ба вучуд овардани шароити хуб қорон истироҳати меҳнатқашон ва оқилона истифода намудани вақти қори Девоии Вазирон қарор мекунанд:
Рўзи истироҳат аз шанбеи 27 декабри соли 2003 ба қумбаи 2 январи соли 2004 гузаронда шавад.
Раиси Девоии Вазирон И.КАРИМОВ.
ш.Тошқанд 22 декабри соли 2003.

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар қорон тақмил додани системаи мақомоти идораи хоҷагидорӣ

Бо мақсади минбаъда озод намудани идораи иқтисодӣ бинобар талаботи даврани хоҷиразамони бозорӣ соҳибдорӣ, амик қордонидани ислоти маъмурӣ, васеъ қор намудани шакл ва раванқҳои идораи қорпоративӣ, унификация ва баланд бардоштани самарабахши фаъолияти хоҷагидорӣ иттиҳодияҳо:
1. Муайян қарда шавад, ки иттиҳодияҳои хоҷагидорӣ, ки дар шаклҳои зерини асосии тақлиди ҳуқуқӣ бунёд меёбанд, мақомоти идораи хоҷагидорӣ ба шумор мекунанд:
ширқатҳои саҳомӣ бо иловаи ширқатҳои давлатии саҳомӣ, ки идораи хоҷагидориро ба амал мебароранд, бо қорхонаҳо, ки дар таркиби онҳо шомил ҳастанд, аз таркиби маҷмуи саҳомӣҳои ин қорхонаҳо, ки ба иттиҳодияҳои хоҷагидорӣ мутааллиқ мебошанд;
иттиҳодияҳо, ки дар асоси ихтиёри аз қониби қорхонаҳо таъсисқарон барои ҳамқорӣ намудан дар фаъолияти онҳо бо роҳи ба онҳо додани вазифаҳои алоҳиди умумӣ бидуни ҳуқуқи идораи маҷмуи саҳомӣҳои қорхонаҳои таъсисқарон созмон меёбанд.
2.Инҳо вазифаҳои асосӣ иттиҳодияҳои хоҷагидорӣ доништа шаванд:
муайян намудани стратегияи инқишофи устувори соҳаҳо ва қабҳаҳои иқтисодиёт;
тақлиди тадқиқотҳои маркетингӣ, ҳамқорӣ намудан дар аъзуд намудани шаклҳои нави истеҳсолоти рақобатбардор дар бозори дохилӣ ва қорҷӣ (қорҳо, хизматҳо), пешбари намудани онҳо ба бозори қорҷӣ; ҳамқорӣ дар аз нав бо
технологияҳои нав муҷаҳҳаз сохтани қорхонаҳо, ҳамҷунин қорон ин мақсадо ҳубе ҳубе қалб намудани сармомҳои қорҷӣ;
расонидани хизматҳои иттиҳодӣ ба қорхонаҳо ва тақлидотиҳо, ки ба таркиби онҳо дохил мешавад;
тақлиди тайёрӣ, бозомўзи ва баланд бардоштани ихтисоси қорҳҳо.
3. Муқаррар қарда шавад, ки вазифаҳои идораи давлатӣ, аз он қумла, вазифаи тақсими қардан, ҳамҷунин даҳолати маъмурӣ ба фаъолияти қорхонаҳо, ки ба таркиби онҳо шомил мебошанд, вазифаи мақомоти идораи хоҷагидорӣ нестанд.
4. Пешниҳоди Комиссияи Ҷумҳури оид ба тайёр намудани тақлиди оид ба амик қордонидани ислоти маъмурӣ ва тақмил додани соҳори идораи иқтисодиёт, ки бо Фармоиши Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз 20 июни соли 2003 тахти № Р-1791 созмон ёфтааст, қабул қарда шавад:
а) дар қорони бирақам додани иттиҳодияи Ўзбекистони қорхонаҳои мошинсозии «Ўзашпро»; иттиҳодияи «Ўзбекқораз-саноат»; иттиҳодияи давлатии Ўзбекистони қорхонаҳои соҳтмони нақбиёти «Ўзбектрансстрой»; Ширқати давлатии Қизилқум оид ба фулузоти нодир ва тиллои Ҷумҳурияти Ўзбекистон («Қизилқумредметзолото»); созмони Ҷумҳурии «Спецсплав»; ширқати саҳомии «Шоҳ» бо ба ихтиёри иттиҳодияи «Ўзбек ипаги» додани вазифаҳои он;
(Давомаш қар саҳ.2).

Фарҳангистони улум 60-сола шуд

Қудрат ва тавоноии хар як давлат аз бисёр қиҳат бо саҳти нерӯи илми он муайян мегардад. Замини мо, ки ба олам мутафаккирон бузургро чун Ал-Ҳоразмӣ, Абурайҳони Беруни, Ибни Сино, Имом Бухорӣ, Мирзо Улуғбек, Алишери Навоӣ додааст, дар инқишофи тамаддуни инсоният мақоми шоистаеро ишғол мекунанд.
Алқабар дар солҳои аввали истиқлолият тахти сарвари Президент Ислам Қаримов илм ва техника аз самтҳои бартариноқ доништа шуданд. Қарори Девоии Вазирон «Дар қорон қашни 60-солагии Фарҳангистони улуми Ҷумҳурияти Ўзбекистон» гувоҳи равшани ин қамҳорӣ ба шумор мекунанд.
Дар Фарҳангистони улуми Ҷумҳурияти Ўзбекистон қамҳомиди мутантан баҳида ба ин санаи муҳим ба амал омад.
Онро Президенти Фарҳангистони улум, академик Б.Йулдошев ифтиҳо намуд.
Номаи табриқии Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислам Қаримовро ба аъзoi Фарҳангистони улум, тамоми қормандони илмӣ Мушовири давлатии Президент Х.Султонов қироз намуд.
Дар солҳои истиқлолият иқтидори илмию техникаи кишвар афзун гардид. Ташаккули низоми хоҷиразамони маърифат бо Фарҳангистони улум ва фаъолияти он дар қабҳаи мазкур вобаста аст. Паҳлуиҳоҳои Фарҳангистон дар асоси грантҳои миллий ва байналмилалӣ дар самтҳои гуногуни илм тадқиқот мегузаронанд ва ба дастовардҳои қашмрақ соҳиб мегардад.
Бозёфтҳо дар қабҳаи улуми иқтисодӣ барои пешрафти иттиҳодии кишвар омилҳои муҳим мегардад. Намояндагони улуми қамҳияти ва гуманитарӣ дар омўзиши таъ-

рихи қуҳан ва қановатмандӣ мо, мероси фарҳангӣ, баланд бардоштани маънавияти мардум, дар татбиқи ғояҳои истиқлолият милли саҳми арзанда мегузаранд. Дар раванди Фарҳангистон ба қалб намудани сармомҳои қорҷӣ, офаридан ва ба истеҳсолот васеъ татбиқ намудани технологияҳои нави ва кашфиётиҳои тару тоза эътибори муҳим дода мешавад.
Дастовардҳои олимони Фарҳангистон дар соҳаҳои заминшиносӣ, риёзиёт, физикаи ядрои ва физикаи қисмҳои саҳт, нучумшиносӣ, микробиология, кимияи модҳои қорустай, заминшиносӣ, фалсафа ва дигар қанҳо бузарунг аст. Дар бобати омўхтани дастнависҳои нодир—мероси бебаҳои Шарқ қор бурда мешавад. Он аз қониби қамҳияти илми қабҳаи баланд гирифтааст. Ба муносибати 60-солагии Фарҳангистони улум як гуруҳи олимони сазовори унвонҳои ифтихорӣ гардидаанд, бо ордену медалҳои Ватан мукофотонида шуданд. Мукофотқорон Раиси Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон Э.Ҳалилов супурд.
Директори паҳлуиҳоҳои муттаҳиди тадқиқотҳои ядрои Русия В.Қадишевский, ноиб-президентии Фарҳангистони улуми Полша С.Януш, директори Фарҳангистони байналқалқии «Роҳи абрешим»-и Чопон К.Қато ва дигарон, ки ба суҳан баромаданд, олимонро табрик намуданд, бо онҳо қомёбиҳо ҳостанд, бозёфтҳои нави илмӣ таманно намуданд.
Дар қамҳомиди мушовирони давлатии Президентии Ҷумҳурияти Ўзбекистон А.Абдувоҳидов, Э.Хусниддин, муовини Нахуствазири А.Азизхўҷаев иштирок қардад.
Назоқат УСМОҚОВА, хабарниқори ЎзА.

Намоишқоҳи дастовардҳои илмӣ

Дар «Ўзқспомарказ»-и пойтахт намоишқоҳи «Иқтидори илмию техникаи Ҷумҳурияти Ўзбекистон» баҳида ба 60-солагии Фарҳангистони улуми кишвар қушода шуд.
Мақсад аз намоишқоҳи шинос шудан бо дастовардҳои илмӣ, саҳми муайяни илм ба иқтисоди кишвари мо, ба ҳаёт татбиқ намудани барномаи милли оид ба тайёр қардани қорҳҳо буд.
Дар намоишқоҳи кашфиётиҳои илмӣ, технологияҳои нави, асбобу усқунаҳои муҳталифи электронӣ, олоти механикӣ олимони мо ба намоиш гузошта шуданд. 48 муассисаи Фарҳангистони улуми Ўзбекистон, вазоратҳо ва идораҳои ҷумҳурият, ҳамҷунин ширқатҳои милли холдинг дастовардҳои худро дар бисёр соҳаҳои илм ба маърази тамошо гузоштад.
Дар маросими қушоиши намоишқоҳи муовини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон А.Азизхўҷаев иштирок намуд.
Қамшед РАУПОВ, хабарниқори ЎзА.

Қило баҳмали Самарқанд

Баҳмал аз азал матойи миллии халқҳои Ўзбекистон ба ҳисоб мекунанд. Ягон маросим, аз қумла, маросими тўй бе ин матойи миллий оғоз наметавонад. Махсусан, агар арўсон баҳмали харрангаро ба бар қунанд, ба ҳуснашон ҳусни тоза зам мешавад.
Қаммои қорхонаи муштараки «Баҳмал»-и Ўзбекистону Қазоқистони Самарқанд қорон он ки эҳтиёқи мардумро қонё гардонанд, аз сидқи дил ва босамар қор мекунанд.
Танҳо соли равон 3 миллиард 200 миллион сўмина 12 ҳел намуди баҳмалро истеҳсол қардад.
Барои боз ҳам баланд бардоштани нуфузи қорхона тадбирҳои зиёде андешида ме-

шавад. Ба қариби роҳбари қорхона Даврон Аҳроров бо ходимони як қатор қорхонаҳои санаоти сабуқи ҷумҳури ба шаҳри Дрездени Олмон рафта омад.
Роҳбари қорхона ба тадбирқорони дрезденӣ барои гирифтани технологияи нави шартнома баст.
Дар суратқо: 1. Роҳбари қорхонаи муштараки Ўзбекистон — Қазоқистон Даврон Аҳроров. 2. Сармуҳандиси қорхона Фирдавс Саломзода, қоргарзан Фотима Холбўтаева, сардори шўбаи истеҳсолот Олим Абдусаломов махсулоти тайёрро аз назар мегузаронанд. 3. Сеҳи бофандагӣ.
Суратгир: Т.НОРҚУЛОВ (ЎзА).

Интиҳобот давом қорад

Дар шаҳри ноҳияҳои вилояти Тошқанд интиҳобот ба тақлидоти худидорқунӣ ва ба раисии қумитаи маҳаллаҳо анҷом меёбад. То имрўз дар маҳаллаҳои ноҳияҳои Олмалик, Қирқик, Янгийўл, Зангиота, Қибрай, Уртақирқик, Оққўрғон, Охангарон, Парқент ва шаҳри Янгийўл ин тадбири ниҳоят муҳим бо муваффақият ба қорон расид.
Аз қумла, интиҳоботе, ки дар маҳаллаҳои Қоракўйили ноҳияи Бўқа (ба он шашто деҳа шомил аст) гузашт, қобили қайд аст. Махсусан, солҳои охири дар ин деҳа беҳдошти саҳти зиндагии халқ ва баланд бардоштани савияи маданияти ҳуқуқии онҳо эътибори қидди дода шуданд.
Беҳтар сохтани фаъолияти муассисаҳо, ки ба аҳолӣ хизмат мерасонанд ва бисёр дигар тадбирҳо, ки мардумро аз қиҳати иқтисодӣ дастгирӣ мекунанд, ба амал бароварда мешавад. Намояндаҳои маҳалла ҳисоботи раиси қамҳомиди шаҳрвандони деҳаи Қоракўйилиро дар дуним соли охири шунданд. Нотиқ дар маърўзааш аз ҳусуси қорҳо, ки дар ин давр ба амал баромадаанд, харф зад, дар қорон ободқунии маҳаллаҳо, озода ниғоҳ доштани қўчаҳо, пешгирӣ намудани қиҳоти ва ҳодисаҳои вайрон қардани тартибот дар ҳудуди маҳалла, соли модарон ва қўдақон, эъзоз қуҳанқолон, маҳаллаи обод, ки бинобар барномаҳои давлат ба амал омаданд, маълумот дод. Дар бобати меҳру оқибат ва пос доштани осудагӣ хизматӣ комиссияҳои мувағифқардони маҳаллаҳо, нозирон ва посбонони онҳо эътибори қидди дода шуданд.
Аҳолии деҳаи номбурда қариб ба 14 ҳазор расид. Аз ин рў, қорҳои намояндагони халқ низ афзоиш меёбад ва ба тақлид додани шохобқоҳи худқизматрасонӣ, хизматӣ маийш ва ба дигар соҳаҳои умда эътибори дода мешавад.
Ниҳоят, намояндаҳои халқ Рустам Ҳайдаровро бори дувум барои қорҳои шобни диққаташ ба раисии қумитаи маҳаллаи Қоракўйили интиҳоб намуданд.
Ғ.БЕКНАЗАРОВ, мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Тошқанд.

Хотираи инсон-муқаддас

Дунёи дӯсти

Дар ин рӯзҳо, ки 60-солагии Фарҳангистони улуми Ўзбекистон қайд мегардад, ёдкарди шахсоне, ки дар бунёд ва рушди ин даргоҳи мӯтабарии илму фарҳанг сахми босазо гурифтаанд, на фақат савоб, балки мӯчиби ифтихор ҳам ҳастанд. Ин навиштаи мо ғолибтарин ҳамаин маъниест.

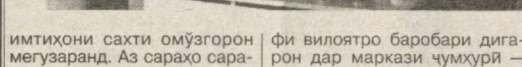
Пас аз ба Самарқанд расидан мо ба идораи назорати давлатии автомобили виллоят даромадем Дўстам ба сарвари он саргузашти маро накл кард. Хар ду аз ӯ хоши кардем, ки аз номи олимоне ки он ҳодими хайроҳи ташаккур гӯяд ва агар имконпазир бошад, рутбаи он капитанро ба як дараҷа бардорем. Сонитар мо боз як бор бо он ҳодими милиса вохурдем. Ин дафъа рутбаи ӯ майор буд. Ана ҳамин тариқ, дӯсти ман дар роҳи равони худ тухми неки мекошт.

Дар арафаи рӯзи омӯзгорон собиқ хонандаи литсейи рақами 2, духтаракӣ шоират Зулхумро Сиддиқова, ки навақас аз ин даргоҳи муқаддас ба шаҳри Фарғона рафта, дар яке аз маскани дониш аз рӯи ихтисоси пизишкӣ таҳсил мекард, таширф фармуда, ҳамаи устодонро ба рӯзи мубораккашон табрик намуда буд. Аз чехраи шукӯфони ин духтаракӣ сӯйи аломати ризомандии ӯро нисбати устодони ин маскан баръало пайкас мекардем. Ҷанҷабӯи табассуми суҳан мегуфт: Дида аз дидори шоғирд, ки гавҳари таҳи дилаш рӯи зада буд, сер намегашт. Нигоҳамро аз ӯ намекандам аз дил мегузарондам, ки монанди ӯ шоғирдони бешуморе аз ин даргоҳи парешон шуданд.

Аз ҳаёти литсейҳо

Парвози ахтаргир

—Бача гил асту мо кулолем. Онҳоро ба хар шакл мебардорем, ба ҳар шакл мебардорем, ба ҳар шакл мебардорем. Хушбахтона, мо ба донишдони бобоилият сари кор дорем. Ноғуфта намонад, ки аксар дастпарварони мактабҳои ноҳия умеди дар литсей таҳсил кардан доранд. Аз соли сипарӣ дар озмуни навбатӣ литсейи 2 аз рӯи таълими фанҳо ҷои якумро тасдиқ кард. Ҳамин азму талошҳои пай дар пай шуд, ки Умедон Усмонов, Шохид Аслонов, Бобочон Гадов (Ҳоло ӯ донишдони Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон) шаро

Имтиҳони саҳти омӯзгорон мегузаранд. Аз сараҳи саратро ҷудо карда, ҳуқуқи дар литсей хонданро медиҳем.

фи виллоятро баробари дигарон дар маркази ҷумҳурӣ — шаҳри Тошканд ҳимоя карданд. Боиси хушнудист, ки тоҷикписар Шохид Аслонов дар байни ўзбекон дар озмуни забони давлатӣ дар виллоят ҷои якумро соҳибӣ кард. Мо, аз бурди шоғирдонаном фарх мекунем. Фахр аз он дорем, ки парвози баланди шоғирдонаном ахтаргир аст. Инчунин сӯҳбатро ҷонишини директор оиди корҳои таълим, аълоҷии маорифи халқ Сидирхон Хўҷаев гирифта, суҳани директорро тавқият дода, изҳори ақида кард: — Албатта, дар пешравии шоғирдон хиссаи омӯзгорон калон аст. Онҳо аз 5 нафар муаллими тоифаи оля Чамолдин Эшонқонов, Рустамҷон Камолов, Икhtiёр Мирзохўҷаев, Зайнолдин Темиров, Аскар Қурбонов, дорандаи медали «Шўҳрат» Ҳакимҷон Мирзокаримов, дорандаи ордени «Ситораи Сурх» Бурҷон Илёсов, Аълоҷиёни маорифи халқ Хамдамон Ҳам

тиқлол аст. Соли 1996 дар базаи мактаби рақами 3 ташкил ёфт. Ба он ҷавонмарди аз наҳи илм вучудаш сиришти Баҳромҷон Ҳамроалиев сарварӣ мекунанд. Соли аввал 50 нафар толибони илму ҳунар аз 16 нафар омӯзгорони асил сабақ мегирифтанд. Аллоҳ дар ин маскани дониш 145 соҳибистеъоддо аз 25 нафар муаллимони олиртуба таълими тарбия мегарданд. Аз 14 нафар хатмкунандагони литсейи 10 нафар ба донишгоҳи донишқандаҳои олии ҷумҳурӣ дохил шуданд, ки аз самарои захираи бардавомии омӯзгорон ғувҳӣ медиҳад.

Сўҳбати мо бо директор Баҳромҷон Ҳамроалиев дар хусуси пешрафти пешонади шоғирдон, ки онданӣ чамъият дар дасти онанд, пайванд гардид. Директор бо фақти рақам таъя карда, лаб ба суҳан қушод.

Маҳфило амал мекунанд, ки — гуфт суҳани С. Хўҷаевро афзуда ҷонишини директори мактаб оид ба корҳои тарбия Абдуқаҳҳор Умарҷонов,—дар оуботобии толиблмон шароити мусоид фароҳам меоваранд. Мунтазам фаъолият бурдани маҳфилохост, ки ҷакудаҳои қаламкашон мунтазам дар рўзномаи «Садои Сўх» дарҷ мешаванд. Хонандагон дар «Маҳфили қаламкашон» нуқсонӣ ҳамдигарро ёфта, ба бозёфтҳои ҷондӣ мерасанд. Дар озмуни «Оё шумо конунро медонед?» (роқбари маҳфил «Хуқуқшинос» З. Темиров) хонандагон, яъне хуқуқшиносони литсей ҷои якумро гирифтанд. Кито

шабонарўзи мавҷуд. Хонандагон ҷор маҳал бо хўроқи гарми гуногун таъминданд. Аз хўроқҳои бозлазати Маъсуд Қурбонов, Оча Умарҷонов ва толиблмон қаноатманданд. Имсол бо роҳи хашар се синфхона сохтем, ки дар қадқашии ин биноҳои зебо хиссаи наҷор-омўзгор Х.Мирзокаримов хеле калон.

—Сўҳбати мо дар арафаи маъракаи обуна ба рўзномаи «Овози тоҷик» Баҳромҷон Ҳамроалиев,—идома дорад. Даствавал ба рўзномаи «Овози тоҷик» ва «Садои Сўх» ҳамаи омўзгорону хонандагонро обуна карданӣ мекунанд. Қатъӣ на

зар аз болоравии нарҳ обунашавӣ ба ин рўзномаи дар сатҳи болост. Дар ин маърака бо парвози баланд ахтаргир дар ноҳия ахтари ягона шуданием. Дар долини литсейи ҳангоми танаффус ба толиблмони синфи 10 ғолиби яқанд озмуни Раъшан Мўсово вохурд, бо яқанд савол ба ӯ муроҷиат кардам. —Ман ҳам ҳасад ва ҳавас мебарам ба овони мактабҳои ҳазрати Чоми ва ҳаммаслакони ӯ, ки устоданшонро дар ҳайрат гузоштаанд. Охири бесабаб «турфа шоғирд» ки дар ҳайрат қунард устодро намеғиҷанд. Ман ҷой? Ҳоло ба ҷунӣ дараҷа нарасидаам. Ризо аз дониши худ нестам. Худумозам. Дар ҳаёт идеали ман донишманди панҷгонаи шудан аст. Он вақт парвози ман ба арш мерасад ахтари орзуям мекӯбад...

Ноҳир НОДИРӢ.

Виллояти ФАРҶОНА.

Дар сураҳи: 1. Директори литсей рақами 2-и ноҳияи Сўх Баҳромҷон Ҳамроалиев. 2. (Аз рост ба чап) навианда, тарҷумон, муаллими забони англисӣ, дорандаи медали «Шўҳрат» Ҳакимҷон Мирзокаримов, аълоҷии маорифи халқ, муаллими забони ўзбекӣ, ҷонишини директор оид ба корҳои таълим Сидирхон Хўҷаев, омўзгори тоифаи оля аз фанни тарбия Зайнолдин Темиров дар озмуни зинаи аввал долини толиблмони синфи 11 Шохид Аслоновро ҳамҷонан ба мезананд. 3. Муаллими тарбияи ҷисмонӣ Боботилло Мақсимов бо шоғирдаш Машур Мирзоев ҳангоми машқ.

Ҳамкорӣ

Дар шаҳри Мюнстери Олмон конфронс дар мавзӯи «Алоқаҳои ҳиндуолмонӣ ва гайриҳинду олмонӣ дар забон ва адабиёт», ки Донишгоҳи Вестфал ба номи Вилгелм яқоя бо Донишгоҳи миллии Ўзбекистон ба номи Улўбек ташкил дода буд, ба амал омад. Онро хизмати мубодилаи академӣ аз ҷиҳати маблағ таъмин кардааст. Дар конфронс муаллимону аспирантҳои Донишгоҳи миллии Ўзбекистон ба номи М. Улўбек ва Донишгоҳи давлатии шарқшиносӣ Тошканд хузур доштанд. Аз рӯи чамъабастаи конфронс дар бораи ҳамкории байни Донишқадаи филологияи Олмонӣ Донишгоҳи Вестфал ва факултети филологияи хориҷии Донишгоҳи миллии

Болҳои сайёраи замин

Аз 59 сония сар шудааст...

Аз рӯи ченақҳои имрўза ин ниҳоят ноҷиз аст. Аммо хар қи сония аз лаҳзаи парвоз то ба замин фаромадан дорои аҳамияти таърихӣ буд, ки ба ин васила орузо омили одамон — ҷун мурғо паридан ба фазо буд, амали гашт. Дар баробари ҳамин бояд хотиррасон намоем, ки қадимаи «ави» аз лотинӣ гирифта шуда, тарҷумааш «мурғ» аст. Оре, бародарон Райт аввалин шуда ба ҳаво дар мурғи фўлодин парвоз намунадад. Аввалин самолёт дар дунё 25 сол пеш аз ҳамон парвози таърихӣ аз тарафи инҳороки рус, контр-адмирал Александр Можайский ба вучуд оварда шудааст. Ханўз дар соли 1881 вай ба ихтироъ намунадаи «снаряди дар фазо парвозгар» имтиёз ба даст меорад. Он вақт аввалин аппарату худпарвозкунанда (самолёт)-ро, ки дар соли 1883 сохта мешавад, ҳарин тавр ном ниҳода буданд, аммо ин аппарат ба фазо парвоз карда натавонист... Агар ба тақдирӣ бародарон Райт назар афканем, бародари калони Уилбер дар соли 1912 ба ҳалокат мерасад. Орвил бошад, 77 сол (то соли 1948) умр дида, шоҳиди тараккиёти нақлиёти ҳавоӣ мегардад. Ба ӯ мушоҳидаи эраи авиатсияи реактивӣ низ мўясар гардидааст. Баъд аз аввалин парвози бародарон Райт дар соли 1905 дар Париж Федератсияи байналхалқии авиатсия (ФБА) ҷҳати ба қайдгирии рекордҳои сурия, баландӣ, дурпарвозӣ ва борбардори аппаратуҳои парвозкунанда таъсис меёбад. Аллоҳ ба ин федератсия беш аз 70 давлат аъзо шудаанд. Дар Европа кори америкониҳо франсияён ва олмонӣ давом медиҳанд. Соқини Бразилия Алберт Сантос-Дюмон ханўз дар соли 1896 ба Франция кўчида омада, ба соҳтани дирижабл шурў мекунад ва соли 1901 дар атрофи манораи Эйфел ва дар соли 1906 ба Европа парвоз мекунанд. Баъди сипарии соли дигар конструкторони рус Яков Гакел ва Дмитрий Григорович конструкторҳои

Дар тақвими байналхалқии рўзҳои таърихӣ ЮНЕСКО 17 декабри соли ҷорӣ 100-солагии авиатсияи ҷаҳон қайд гардидааст.

Пешоҳангони ин соҳа механик-конструкторони амриқойи мебошанд ва ҳавопаймоён, бародарон Райт-Уилбер 36-сола ва Орвил 32-сола будаанд. Махўз 17 декабри соли 1903 (аз рӯи тақвими нав) ду нафар ташаббускор ба воситаи самолёт-этакёркаи дорои двигатели дарунсўз бори аввал дар сайёра парвози муваффақиятнок ба амал оварданд, ки ҳамагӣ қамтар аз 59 сония давом карда буд.

Аз «Юнкерс»-ҳо то «Боинг»-ҳо

Вақте ки саҳифаҳои «Туркистанские ведомости»-ро варақ мезанем, мебинем, ки аввалин «этакёркаи парвозкунанда» дар кишвари Туркестон, аз ҷумла дар Ўзбекистон гардид. Баъдтар хатҳои парвози Когон — Тирмиз — Душанбе, сипас парвозҳои доимии аз Когон ба Тошқав ва Хева ташкил карда мешаванд. Баъди гузаштани ду сол хатти ҳавоии «Тошқанд — Тирмиз — Кобул» ба вучуд меояд. Солҳо мегузаранд, даҳсолаҳо сипарӣ мешаванд ва кишвари мо ба ҷумлаи мамлакатҳои пешқадами авиатсионӣ дохил мегардад. Дар ин ҷо аввал заводи таъмири самолётҳо, сипас заводи самолётсозӣ ба кор даромада буд. Чанде қабл 70-солагии заводи маъзур қашн гирифта шуда буд. Он гоҳ ҳақ гардид, ки заводи ТАПОИЧ дар намоишгоҳҳои байналхалқии аэрокосмикӣ низ иштирок наҷуда, бо ҳамкасбони худ дар

Дарси адабу ахлоқ

Дод аз дасти зани ҷавону зани пир

Марди миёнселе, ки риши ӯ сафеду сиёҳ буд, ду зан дошт. Яке аз ин ду зан ҷавон буд ва дигараш нисбатан солхурдатар. Зани солхурдатар намехост шаҳвараш нисбат ба ӯ ҷавонтар бошад. Ва аз ин сабаб хар вақт шаҳвараш наздаш меомад, ӯ мекўшид мўҳи сиёҳро аз риши ӯ биканад, то, ки мўҳи сафед бештар маълум шавад. Аз тарафи дигар зани ҷавон нис оруз дошт, ки шаҳвараш ҷавонтар бошад. Ва рӯи ин манзур хар вақт шаҳвараш аз ӯ дидан мекард, зани ҷавон мўҳи сафедро аз риши шаҳвар «дона-дона» меканд. Аз миён фурсати зиёде нагузашта марди бечора «кўса» шуд, аз риши хокистаранги ӯ на мўи сиёҳ монду на сафед.

Дузд ва модар

Кўдаке китоби ҳамсифонашро дуздид, ба хона овард. Модар китоби дуздидани ӯро дида, фарзандашро сарзани накарда «хуб кардаӣ, бачам, китобдузид айб нест» — мегуфт дар куртааш нагунинда. Рўзи дигар фарзандаш шерид шуд, соатеро дуздид ба хона овард ва мавриди навозиши бештар қарор гирифт. Кўдак охиаста-охиаста ба болиг мерасид, вале аз дуздай даст намекашд, ҷизҳои пурқиммати одамонро медуздид. Рўзе ӯро дар болои дуздай доштанду дастанро бафта, ба тағи дур оварданд. Модараш, ки аз пайи анбўхи мардум меомад, гирия мекард ва бо сару рўи худ мезад. Писараш аз мардуми ҷиоза хост, то ки ба гўши модараш харфе зананд. Вақте ки модараш ба ӯ наздик шуд, гўши модари худро ба таҳи дандон гирифта, аз бехаш барқанд. Модараш бо доду фарғе гуфт: — Ҳ... ту аз авлоди нохалаф ҳастӣ! Писараш ҷавоб дод: — Ту модари нохалаф ҳастӣ, агар сари вақт маро аз роҳ мегардондӣ, на дузд ме-

Духтари ширфурўш

Духтари ширфурўшро ҳикоят кунанд, ки сатили пур аз ширро барои фурўш аз деҳада ба бозор мекўрд. Ханўз фосилаи зиёдеро тай накарда буд, ки духтарак ба ҷунин тахақулоти дуру дарозе дарфотда: «Ба пули ин шир ақаллан сесад дона тухм мекардам. Ин сесад дона тухм ақаллан як сада панҷох дона чўча мекоранд. Вақте ки ин чўча мурғ шаванд, қиматтар фурўхта, барои худ бехтарин либос мекорам. Ин либосро дар рўзи ид пўшида ва ба он ҷе мееравам, ки ҷавонисарон ба ҷашми харидорона назар партоиш, мехоҳанд маъли издивох кунанд, хоҳиши онҳоро рад мекунам». Вай, духтарак бо ҷунин орузҳои ширин қадам мезад ва ноҳост пешо хурда, журман шир аз дасташ афтада шикаст.

Дарахти чормағз

Дарахти чормағзе, ки шоҳҳои он пур аз ҳосил буд, дар қанори роҳе қад нақида буд. Дарахти чормағзро сангборон мекарданд, то ки тамоми мевашро резонда, ба бағал зананд. Дарахт аз ин вазъ налова фарёд карда, мегуфт: «Оҳир, ман қи баъдӣ кардам, ки сангборонан мекунеду шохаву наваҳои тарамро мешиканд. Магар хўб нест, агар ҳосиламро одамвор ҷида гиред?»

Қотил

Марде бегуноҳоро қушт. Бозмондагони мақул қотилро, ки рў ба фирор бурд, таъкил намунадад. Вақте қотил наздики рўди Нил расид, дид шере болои пул истодааст. Қотил маҷбур шуд ба дарахте боло шавад. Дид, мори бузурге аз шохҳои дарахт ӯро таҳдид мекунанд, қотил тарсида худро ба дарё андохт. Наҳанге ӯро гирифт ва тўъмайи худ сохт. Бо ин тартиб замин, ҳаво ва об — ҳама қотилро дар панхои худ нагирифтанд.

Аз «Ҳикматҳои Лўқмони Ҳаким» таҳияи М.БЕРДИЕВ.

Ташаббус

Он дигаргунҷоҳе, ки дар ҳаёти маданияи Ўзбекистон руҳ медиҳанд, киночиён ва кормандони телевизиони давлатҳои хориҷиро бефарқ намегузаранд. Аз ҷумла, кормандони канали телевизиони Россия — «Культура» қарор додаанд, ки сар то сари Ўзбекистон сафар карда оиди ҳаёти мадания, одамони фидойӣ ва инсонпарварии Ўзбекистон филми ҳуҷҷатӣ ба навор гиранд. Ташаббуси онҳо қобили дастгиристан.

Шабӣ мақом

Дар хонаи маданияти ба номи Алишери Навоии ноҳияи Кармана таҳти шиори «Мероси мусиқии миллия» шабӣ мақом шуда гузашт. Хозирбудагон нафақат аз хунари иҷрочиёни мақом баҳра бардоштанд, балки оиди мероси пурқимати мусиқӣ — мақом ва аз ҳаёти аввалин иҷрокунадагони он воқиф гаштанд. Ватан муқаддас Дар китобхонаи марказии ноҳияи Нурато дар мавзӯи «Ватан чун саҷдагоҳ муқаддас» Рўйдодҳои фарҳангӣ Шабӣ адаби-бадеӣ ба амал омад. Дар он муаллимон, мактабиён ва аҳолӣ иштирок доштанд. Дар он саҳнаҳо аз спектаклҳо намоиш дода сурӯдҳои васфкунандаи Ватан, диёри азиз иҷро карда шуд. Рақсу сурӯдҳо, ки азёсои ансамбли худфаъоли мактаб иҷро карданд, ба ҳама писанд омад.

Конфронси навбатӣ

Конфронси навбатии илмӣ-амалии ҷумҳурӣ, ки дар Донишқадаи давлатии ба номи Абдулло Қодирӣ Тошқанд ба амал омад, ба мавзӯи «Муаммоҳои иҷроҷии асобҳои миллия» бахшида шуд. Дар он муаллимони донишқадаи номбурда, Консерваторияи давлатии Ўзбекистон, коллеҷи педагогии Тошқанд дар мавзӯҳои муҳталиф маъруза карданд. Аз рӯи баромади мутахассисони мусиқӣ, навозандагон музокира ба амал омад. Дар охири конфронс талабагон муаллимони донишқада концерт намоиш доданд. Г. АБДУЛЛОЕВА.

Муҳаммад Исмоил Сатрҳои муҳаббат

Шеро дар дили ман гирия кунанд, Ашки худ, хандазанон, пок кунам. Хайрбод рўҳи исёнио ҳам, Нобаророни худ идрок кунам. Маху хуршеди худо шўълаваранд, Сўи ман нис дурхашонда нигоҳ. То рақибоним аз он баҳра баранд, Гўшае хор манам, пурғаму оҳ. Рўзо мегузаранду гузаранд, Зи раҳи зиндагӣ умри ман ҳам. Деҳ ҷиозат, ки ақаллан як рўз, Бизихам рўи ҷаҳон ҷун одам. Дили мо, ки ба ҳам пайванд ҳастем, Пароширон ҷуфти қудсе дар самоҳост. Ҳамеҳодам, ки сар монам ба поят, Вале пойи ту ҳам бар арши аълоост. Фурўзон ин қадар дунё, азизам, Ҳаёт ин гуна зебою дилорост.

Мухаммад Исмоил Сатрҳои муҳаббат

Факат азбаски ҳамдигар шиносем, Замину осмон бегона бо мост. Аз оянда умеди мо калон аст, На дар ҷон тарс аз ҷиҳрони фардосст. Ки ҷун ҷуфти фаришта ишки мору, Ниғахон қалби мо дар осмонхост. Зи умр андар фалақҳои пур аз нур, Хазорон сол ду дил баҳра гиранд. Намеирем: ду дил-ду фаришта, Ки қудсиён, азизи ман, намиранд... Меравед аз ман... Равам аз хештан, ҷизе надорам. Лолу хайронам, низорам — ҳастиям вомондааст. Нестам ман — менадонам асли ман андар қуче мондааст. Нангаред аз баъди ин дигар ба пас, Хушбахт бошед — з-орани ҷони ман гўянд балки қудсиён, Хар замон доред, лекин дар ҳаёл аз дил, ки он Хар дуи мо қарда гум ин дам қучеост ашкрезон... Аз ўзбекӣ тарҷумои Мухаммад ШОДИ.

